

МЕЃУНАРОДЕН ЦЕНТАР ЗА СЛАВЈАНСКА ПРОСВЕТА - СВЕТИ НИКОЛЕ

«МЕЃУНАРОДЕН ДИЈАЛОГ: ИСТОК - ЗАПАД»
(ЕКОНОМИЈА, БЕЗБЕДНОСНО ИНЖЕНЕРСТВО,
ИНФОРМАТИКА)

СПИСАНИЕ
на научни трудови

**ДВАНАЕСЕТТА МЕЃУНАРОДНА
НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА
„МЕЃУНАРОДЕН ДИЈАЛОГ: ИСТОК - ЗАПАД“**
МЕЃУНАРОДЕН СЛАВЈАНСКИ УНИВЕРЗИТЕТ
„ГАВРИЛО РОМАНОВИЧ ДЕРЖАВИН“
СВЕТИ НИКОЛЕ - БИТОЛА

Година VIII

Број 1

Април 2021

- СВЕТИ НИКОЛЕ, Р. СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА -
- 2021 -

Издавач: Меѓународен центар за славјанска просвета - Свети Николе

За издавачот: м-р Михаела Ѓорчева, директор

Наслов: «МЕЃУНАРОДЕН ДИЈАЛОГ: ИСТОК - ЗАПАД» (ЕКОНОМИЈА, БЕЗБЕДНОСНО ИНЖЕНЕРСТВО, ИНФОРМАТИКА)

Организационен одбор:

Претседател: проф. д-р Јордан Ѓорчев

Заменик претседател: д-р Стромов Владимир Јуревич, Русија

Член: м-р Борче Серафимовски

Член: м-р Милена Спасовска

Уредувачки одбор:

Проф. д-р Ленче Петреска - Република Северна Македонија

Проф. д-р Александар Илиевски - Република Северна Македонија

Проф. д-р Мирослав Крстиќ - Република Србија

Проф. д-р Момчило Симоновиќ - Република Србија

Проф. д-р Тодор Галунов - Република Бугарија

Проф. д-р Даниела Тасевска - Република Бугарија

Доц. д-р Хаџиб Салкиќ - Република Босна и Херцеговина

Проф. д-р Татјана Осадчаја - Руска Федерација

Доц. д-р Вера Шунаева - Руска Федерација

Уредник: проф. д-р Јордан Ѓорчев

Компјутерска обработка и дизајн: Адриано Панајотов, Маја Маријана Панајотова, Благој Митев

ISSN (принт) 1857-9299

ISSN (онлајн) 1857-9302

Адреса на комисијата: ул. Маршал Тито 77, Свети Николе, Р. Северна Македонија

Контакт телефон: +389 (0)32 440 330

Уредувачкиот одбор им се заблагодарува на сите учесници за соработката!

Напомена:

Уредувачкиот одбор на списанието «МЕЃУНАРОДЕН ДИЈАЛОГ: ИСТОК-ЗАПАД» не одговара за можните повреди на авторските права на научните трудови објавени во списанието. Целосната одговорност за оригиналноста, автентичноста и лекторирањето на научните трудови објавени во списанието е на самите автори на трудовите.

Секој научен труд пред објавувањето во списанието «МЕЃУНАРОДЕН ДИЈАЛОГ: ИСТОК-ЗАПАД» е рецензиран од двајца анонимни рецензенти од соодветната научна област.

Печати: Печатница и книжарница „Славјански“, Свети Николе

Тираж: 100

МЕЃУНАРОДЕН ДИЈАЛОГ

ИСТОК - ЗАПАД

ЕКОНОМИЈА, БЕЗБЕДНОСНО ИНЖЕНЕРСТВО,
ИНФОРМАТИКА

ОБЛАСТ
ЕКОНОМИЈА

334.724:665.7(470+571)
005.73:[334.724:665.7(470+571)]

Александра Илиева
СПБГУ
Р. Северна Македонија

ФУНКЦИОНИРАЊЕ НА РУСКАТА НАФТЕНА КОМПАНИЈА РОСНЕФТ

АПСТРАКТ: Роснефт е лидер на руската нафтена индустрија и најголемата јавна корпорација за нафта и гас во светот. Главни активности се истражување и истражување на јаглеводородни наоѓалишта, производство на нафта, гас, гасен кондензат, имплементација на проекти за развој на крајбрежни полиња, преработка на извлечени сировини, продажба на нафта, гас и производи за нивна преработка во Русија и во странство. Во овој труд ќе се прикаже целокупното функционирање на оваа нафтена компанија, почнувајќи од мисијата, принципите на работа, па сè до стратегијата за 2022 година.

КЛУЧНИ ЗБОРОВИ: Русија, руски компании, нафта, руска економија, менаџмент на човечки ресурси, стратегии

OVERVIEW OF THE RUSSIAN OIL COMPANY ROSNEFT

ABSTRACT: Rosneft is the leader of the Russian oil industry and the largest public oil and gas corporation in the world. The main activities are exploration and exploration of hydrocarbon deposits, production of oil, gas, gas condensate, implementation of projects for development of coastal fields, processing of extracted raw materials, sale of oil, gas and products for their processing in Russia and abroad. This paper will show the overall functioning of this oil company, starting from the mission, principles of operation, until the strategy for 2020.

KEYWORDS: Russia, Russian companies, oil, Russian economy, human resource management, strategies

ВОВЕД

Роснефт е најголемата компанија за нафта и гас во Руската Федерација и најголемата светска компанија за нафта и гас во однос на резервите на јаглеводороди и производството на течни јаглеводороди. Градењето на базата на ресурси е еден од клучните приоритети на компанијата. Уделот на Роснефт во производството на нафта во Руската Федерација е околу 41%, а во светското производство - над 5%.

Во 2019 година, Компанијата, според условите на тековниот договор ОПЕК +, успеа да го одржи нивото на производство на јаглеводороди на рекордно ниво од 285,3 милиони тони еквивалент на нафта. За најефикасно враќање на резервите, Роснефт широко користи современи технологии за развој на теренот засновани на системи на високо-технолошки хоризонтални бунари, вклучително и хоризонтални со повеќестепено хидраулично кршење и мултилатерални бунари. Во согласност со одобрената стратегија, компанијата постојано работи на подобрување на ефикасноста на своите геолошки и технички активности.

1. ФУНКЦИОНИРАЊЕТО НА РОСНЕФТ, МИСИЈА И ПРИНЦИПИ НА РАБОТА

Главните цели и задачи на Роснефт се надополнување на резервите на ниво од најмалку 100%, ефикасно производство на зрели полиња и негов раст преку имплементација на нови проекти, создавање на нови гроздови на производство на полицата, развој на технологии и имплементација на практики за управување со проекти од светска класа, монетизација на резервите на гас и конкурентен раст на производството, оптимална конфигурација на рафинерии и најпрофитабилна продажба на производите на компанијата.

Мисијата на Роснефт е ефикасно спроведување на енергетскиот потенцијал во рамките на проектите во Русија и во странство, обезбедување на енергетска безбедност.

Принципите на работа можат да се поделат на следниве категории:

1) Одржлив развој

Целосна посветеност на 17-те цели на ООН за одржлив развој. Постигнување лидерски позиции на меѓународно ниво во областа на обезбедување активности за производство без несреќи, безбедни услови за работа на работниците, како и минимизирање на влијанието врз животната средина, односно зачувување на животната средина за идните генерации.

2) Финансии и инвестиции

- » Подобрување на квалитетот
- » Управување со проекти
- » Одржување на лидерството во оперативната ефикасност
- » Обезбедување на високо ниво
- » Доходност на акционерите

3) Корпоративно управување

- » Развој на организациски компетенции и човечки ресурси
- » Посветеност на високо етички деловни принципи

4) Развој на технологии

- » Дигитализација долж целиот деловен периметар
- » Создавање на одржлива технолошка предност
- » Технолошки партнерства
- » Развој на сопствен комплекс за истражување и развој
- » Локализација на производството

2. РАФИНИРАЊЕ НА НАФТА И ГАС

Роснефт го зазема првото место во Русија во однос на капацитетите и количините на рафинирање на нафта. Активностите на компанијата во областа на рафинирање на нафта во последниве години се насочени кон задоволување на побарувачката на пазарот за високо квалитетни нафтени производи.

Веќе неколку години, Роснефт постојано спроведува програма за модернизирање на своите рафинерии, што овозможи проширување на асортиманот, подобрување на квалитетот на производите и зголемување на нивната конкурентност. Ова е најголемата програма за модернизација на рафинеријата во руската нафтена индустрија насочена кон обезбедување на пазарот со висококвалитетни моторни горива. Во текот на спроведувањето на оваа програма, од крајот на 2015 година, беше обезбедена транзиција кон 100% производство на моторни горива од еколошка класа K5 за домашниот пазар на Руската Федерација, во согласност со барањата на техничките регулативи TP CY 013/2011. Од 2018 година, голем број рафинерии на компанијата организираа

производство на моторни бензини со подобрени еколошки и оперативни својства АИ-95-К5 „Еуро-6“, како и АИ-100-К5. Во 2019 година продолжи проширувањето на производството на еколошки горива: рафинеријата за нафта во Уфа започна со индустриско производство на високо-октански бензин АИ-100 користејќи сопствена технологија, Рјазан започна со производство на АИ-95-К5 Еуро-6 бензин. Во 2019 година, рафинеријата за нафта во Комсомолск и комплексот за рафинирање на нафта во Уфа започна со производство на морско гориво со низок сулфур RMLS, што ги исполнува барањата на меѓународната поморска организација ИМО воведена од почетокот на 2020 година. Исто така во 2019 година започна полнењето гориво на бродови со ТМС тип А еколошко гориво произведено од рафинеријата Новокуибишевск.

13 големи рафинерии за нафта работат во Руската Федерација како дел од рафинирачкиот блок на компанијата: Рафинерија Комсомолск, Петрохемиско друштво Ангарск, Рафинерија Ачинск, Рафинерија Туапсе, Рафинерија Куибишев, Рафинерија Новокуибишев, Рафинерија Сизран, Рафинерија Саратов, Рафинерен комплекс Рјазан, рафинерија во Јарослав.

Вкупниот капацитет за дизајнирање на главните рафинерии на компанијата во Русија е 118,4 милиони тони нафта годишно. Роснефт вклучува и неколку мини-рафинерии, од кои најголема е рафинеријата Нижевартовск. Уделот на Роснефт во рафинирање на нафта во Русија е над 35%. Обемот на рафинирање на нафта во руските рафинерии на компанијата во 2019 година изнесува 100,1 милиони тони. Приносот на лесни производи од нафта и длабочината на рафинирање се 57,6% и 74,4%, соодветно.

Обемот на рафинирање во мини-рафинериите на компанијата во Руската Федерација во 2019 година изнесува 1,9 милиони тони. Роснефт, исто така, поседува удели во голем број средства за рафинирање во странство - во Германија, Белорусија и Индија. Во Германија, Компанијата поседува удели (од 24 до 54%) во три високо ефикасни рафинерии - МиРО, Баерноил и ПЦК, а во Белорусија индиректно поседува 21% од акциите во рафинеријата ОЈС Мозир. Компанијата, исто така, поседува 49% од акциите во една од најголемите рафинерии за високо-технолошки технологии во Индија, Вадианар, со примарен капацитет за рафинирање на нафта од 20 милиони тони годишно. Волуменот на рафинирање на нафта во германските рафинерии на крајот на 2019 година изнесува 10 милиони тони. Обемот на рафинирање на сурова нафта од страна на OJSC Mozyr Oil Рафинерија во учеството на PJSC NK Rosneft во 2019 година изнесува 2,1 милиони тони.

3. КОРПОРАТИВНА КУЛТУРА

Корпоративната култура е важна алка во активностите на Роснефт, составен дел од успешната стратегија за развој на компанијата; таа се заснова на главните упатства и вредности на кои компанијата се придржува при интеракција со вработените, партнерите и клиентите. Клучните иницијативи за корпоративна култура на Роснефт ги вклучуваат следниве области:

- 1) Деловна етика
- 2) Внатрешни комуникации и социолошки истражувања
- 3) Корпоративни настани

Главната работа што го одредува успехот на секоја компанија се нејзините вработени. Угледот, авторитетот, успешниот и одржлив развој на компанијата

зависат од секој од нас. Компанијата посветува големо внимание на обезбедување поволна психолошка клима и создавање услови за остварување на потенцијалот на секој вработен. Во 2015 година, Компанијата вовеле нова верзија на Кодексот за деловна активност и етика на компанијата (во натамошниот текст - Кодексот), развиена во согласност со најдобрите меѓународни практики.

Кодексот е една од најважните алатки на корпоративната култура. Корпоративните вредности и упатства запишани во Кодексот бараат свесна активност и иницијатива од секој вработен. Почитувањето на вработените кон заедничките принципи и стандарди на однесување придонесува за формирање на сигурен и високо професионален тим обединет со заеднички цели, култура на однесување и традиции, а исто така помага да се одржи соодветно ниво на меѓусебно разбирање и во рамките на самата компанија и со деловни партнери и клиенти.

Советот за деловна етика во Роснефт е советодавно тело кое ги поддржува структурните поделби на компанијата во примената и усогласеноста со одредбите на Кодексот, донесува одлуки и развива препораки за вработените и службениците на компанијата за прашања поврзани со деловната етика и усогласеност, ја следи усогласеноста со барањата на Кодексот.

Работата за компанијата предвидува строго почитување од страна на сите вработени на законодавните, етичките и професионалните норми и стандарди кои ги исполнуваат барањата на државата, пазарот и општеството и ја формираат основата на поимот „усогласеност“. Компанијата се придржува кон принципот на отфрлање на корупцијата во сите форми и манифестации во спроведувањето на оперативните и инвестициските и другите видови активности. Компанијата смета дека секоја манифестација на измама на компанијата е неприфатлива, без оглед на висината на штетата што и е причинета.

Компанијата има Телефонска Линија за Безбедност (ТЛБ), вработените се обучени во областа на усогласеност. Во согласност со принципите на усогласеност, се спроведува информативна кампања за да се спречи корупцијата и да се создаде нетолерантен однос кон манифестациите на измама меѓу раководството и вработените во компанијата. Информациите за преземените мерки за борба против измами на претпријатијата и спречување на корупција се објавени во публикациите за внатрешни информации на Компанијата.

Внатрешните комуникации се составен дел од корпоративната култура на компанијата и еден од главните фактори за зголемување на ефикасноста на активностите. Денес во Роснефт се наметнуваат задачите за навремено информирање на персоналот за клучните промени, проектите и настаните што се случуваат во компанијата, поддршка на соработката и размената на знаење меѓу одделенијата.

Со цел правилно да се утврдат насоките за понатамошен развој на корпоративната култура и системот на внатрешни комуникации, Роснефт спроведува социолошки истражувања на редовна основа. Истражувањето овозможува да се процени нивото на свесност и задоволство на персоналот од персонал и социјални програми, да се идентификуваат области со потенцијални и постојни ризици и да се дадат препораки за развој на персоналот и социјалните политики на компанијата.

Корпоративни настани – Роснефт годишно одржува три големи фази на корпоративни настани. Ова се натпреварите за професионални вештини „Најдобар во професијата“, Летните и Зимските игри Спартакијада и креативниот фестивал „Роснефт ги осветлува ѕвездите“.

Натпреварот за професионална вештина „Најдобар во професијата“ е алка во системот за мотивација. Тоа помага да се идентификуваат и охрабрат проактивните и перспективните вработени, го промовира растот на професионалните вештини на вработените во компанијата, а исто така промовира ширење на напредно работно искуство, воведување нови технологии, унапредување на престижот на професиите со сини јаки, производство култура и одговорност за работа без проблеми. Повеќе од 1000 вработени од повеќе од 100 Групни компании учествуваат на натпреварот секоја година. Настаните се случуваат во производствените капацитети на компанијата. Проценката ги зема предвид и теоретските и практичните вештини на конкурентите. Особено внимание се посветува на знаењето од областа на индустријата, пожарот и безбедноста, како и заштитата на трудот. На победниците се доделуваат дипломи и парични сертификати.

Долги години, Роснефт извршува големи работи за развој на спортови и промовирање на здрав начин на живот, како кај населението во регионите на своето работење, така и меѓу вработените во компанијата *Зимските и Летните Спартакиади се одржуваат годишно*. Секоја година, имајќи ја предвид фазата на формирање на тим, повеќе од 25 илјади вработени од повеќе од 90 групни компании учествуваат.

Зимските натпревари се одржуваат во седум спортски дисциплини: хокеј на мраз; крос-кантри скијање за мажи на 10 км и за жени на 5 км; мешана скијачка штафета; трки за лизгање на мраз на 500 метри меѓу мажи и жени; реле за мешано лизгање на мраз; реле за санки. Летната Спартакијад се одржува во две фази. Зоналната турнеја се одвива во девет региони на присуство на Компанијата - од Хабаровск до Туапсе. Во последната рунда, во Сочи, ќе се сретнат победниците и добитниците на зоната. Натпреварите се одржуваат во 14 спортски дисциплини: мини-фудбал, одбојка, кошарка, влечење јаже, пинг-понг, шах, комбинирана моќност (дигање куршум и дигалка со котлебл), трки на патека и штафетни трки за мажи и жени, руски билјард и куглање.

Фестивалот „Роснефт ги осветлува Свездите“ е многу популарен меѓу работниците и нивните семејства. Повеќе од 6,5 илјади луѓе од повеќе од 120 подружници на компанијата учествуваат на корпоративниот фестивал годишно. Натпреварувачите ги покажуваат своите способности во кореографија, вокал, фотографија, визуелни уметности, инструментални и оригинални жанрови. Настапите и делата на натпреварувачите во номинации во три возрасни категории од 7 до 12 години, од 13 до 17 години и од 18 години и постари ги оценува стручно жири составено од познати режисери, уметници и уметници.

Креативниот натпревар завршува со Гала концерт посветен на професионалниот празник - Денот на работниците во индустријата за нафта и гас и собирање на најдобрите настапи на учесниците на нејзината сцена. Сите броеви на натпреварувачите комбинираат иновативни идеи за сцена и високо ниво на изведба. Од година во година, учесниците на натпреварот значително ги подобруваат своите вештини, а Фестивалот станува сè позначаен културен настан што обединува генерации нафтени работници, различни градови и региони на

земјата. придонесувајќи за воспоставување на културни врски и зачувување на културните традиции на мултинационална Русија.

Со цел да се популаризираат професиите со сини јаки и да се подобри нивото на обука во согласност со меѓународните стандарди, Роснефт го одржува корпоративниот шампионат на Роснефт во компетентност за лабораториска хемиска анализа според стандардите на *Worldskills*. На шампионатот, што се одржува врз основа на места за корпоративно производство, во градовите со присуство на Компанијата, учествуваат лабораториски асистенти и експерти од повеќе од 30 компании на компанијата. Победниците на шампионатот добиваат право да ја претставуваат компанијата на Националното првенство на работни места од сина јака од крај до крај во високотехнолошката индустрија „WorldSkills Hi-Tech“. Според резултатите од тестовите за конкуренција, млади специјалисти на компаниите на Групацијата на компанијата добиваат награди во компетентноста „Лабораториска хемиска анализа“.

4. СТРАТЕГИЈА «РОСНЕФТ 2022»

На крајот на 2017 година, стратегијата «РОСНЕФТ 2022» беше развиена и одобрена од Управниот одбор на компанијата. Стратегијата ги зема предвид целите на ООН за одржлив развој и приоритетите за развој на Русија и предвидува зголемување на профитабилноста на бизнисот и поврат на основните средства, фокус на имплементација на клучни проекти, забрзана репликација на нови технологии и премин кон квалитативно ново ниво, земајќи ги предвид современите технолошки можности, како клучни приоритети.

Покрај тоа, се спроведуваат задачи насочени кон развој на човечки ресурси, обезбедување социјална благосостојба на регионите, како и минимизирање на негативното влијание врз животната средина. Стратегијата се заснова на градење бизнис што ги зема предвид највисоките барања во областа на екологијата, индустриската безбедност и заштитата на животната средина, а Роснефт има за цел да заземе водечка позиција меѓу светските компании за нафта и гас во однос на клучните индикатори во оваа област до 2022 година.

ЗАКЛУЧОК

Веќе неколку години, Роснефт води со забележителна разлика меѓу најголемите меѓународни јавни компании за нафта и гас во однос на докажаните резерви според класификацијата и докажаниот однос на замена на резервите. Во исто време, компанијата демонстрира најниски трошоци за истражување и развој на јаглеводородни резерви меѓу меѓународните енергетски компании. Зголемувањето на проценката на резервите и целосното враќање на производството во 2019 година беше постигнато благодарение на успешното истражување во производството, употребата на напредни методи за засилено враќање на нафтата/

РЕФЕРЕНЦИ

1. Роснефть (2019, 31 декември). Нефть марки эко, годовой отчет 2019 https://www.rosneft.ru/upload/site1/document_file/a_report_2019.pdf
2. Роснефть (2021, април 28) <https://www.rosneft.ru/>
3. Роснефть (2021, април 28) Корпоративная культура <https://www.rosneft.ru/Development/culture/>